

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح اصلاح موادی از قانون مدنی»
(اعاده شده از شورای محترم نگهبان)

دوره هشتم - سال اول

شماره ثبت:

۷

شماره چاپ:

۷

تاریخ چاپ:

۱۳۸۷/۳/۲۲

طرح فوق‌الذکر که با هدف ترمیم حقوق زنان و برابری زن و مرد از حیث قواعد مربوط به ارث در تاریخ ۱۳۸۳/۲/۲۱ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، از نظر شورای محترم نگهبان خلاف موازین شرع شناخته شده است.

بنابراین باید با تأکید بر نظرات فقهی نادر همسو با مفاد طرح و نیز از باب ضرورت بر آن اصرار نمود یا باید تغییراتی را همسو با نظرات فقهی مقبول‌تر و به‌ویژه فتوای رهبر معظم جمهوری اسلامی ایران در مصوبه ایجاد نمود.

به نظر می‌رسد «طرح اصلاح مواد (۹۴۶)، (۹۴۷) و (۹۴۸) قانون مدنی با شماره ثبت ۷۷۵ پیشنهادی از سوی عده‌ای از نمایندگان محترم مجلس هفتم که یک فوریت آن نیز در تاریخ ۱۳۸۶/۹/۲۷ به تصویب مجلس رسیده است، می‌تواند به خوبی ضمن حمایت لازم از حقوق زنان مشکلات فقهی مصوبه قبلی مجلس را برطرف نماید.

مقایسه مصوبه و طرح پیشنهادی

مصوبه مجلس شورای اسلامی حاوی دو حکم است:

۱. ارث بردن نامحدود زوجین از تمام اموال یکدیگر،
  ۲. به ارث رسیدن تمام ماترک زوج به زوجه در فرض فقدان وارث دیگر برای متوفی طرح پیشنهادی.
- از حکم دوم که مخالف نظر مشهور فقهی و نیز فتوای مقام معظم رهبری است صرف‌نظر نموده است و در مورد حکم اول، منطبق با فتوای برخی از بزرگان فقهی و به‌ویژه براساس فتوای مقام معظم رهبری محدودیتی را بر آن اضافه نموده است. بدین ترتیب، براساس طرح پیشنهادی، زوجه نه از عین اموال غیرمنقول بلکه از قیمت عرصه، اعیانی و اراضی ارث خواهد برد. البته اضافه نمودن ویرگول بعد از کلمه عرصه در متن طرح پیشنهادی ضروری به نظر می‌رسد. مضافاً به اینکه شایسته است زمانی برای ارزیابی قیمت تعیین گردد: زمان فوت یا زمان پرداخت قیمت؟

شماره مسلسل:

۲۴۰۹۲۶۰

تاریخ انتشار:

۱۳۸۷/۷/۱۵